

Sprawozdanie z działalności Krakowskiego Banku Spółdzielczego za 2018 r.

Rozdział I. Charakterystyka działalności i zasobów

1. Bank działał pod nazwą Krakowski Bank Spółdzielczy, forma prawna – spółdzielnia, siedziba Banku znajdowała się w Krakowie przy Rynku Kleparskim 8, 31-150 Kraków. Bank prowadził działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Fundusze własne Banku na koniec 2018r. wynosiły 254 823 tys. zł i w roku sprawozdawczym wykazały dynamikę 100,66% – zwiększając się o 1 670 tys. zł. Fundusz udziałowy wynosił 14 450 tys. zł i zmniejszył się o 124 tys. zł w stosunku do stanu na koniec 2017r.
3. Organy Banku stanowiły: Zebranie Przedstawicieli, Zebrania Grup Członkowskich, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.
Zebranie Przedstawicieli składało się z 82 delegatów wybranych w 2016 r. na czteroletnią kadencję.
Rada Nadzorcza działała w składzie 12 osobowym, tj. zgodnym ze Statutem Banku.
Zarząd składał się z 5 osób: Prezesa Zarządu i czterech Wiceprezesów.
W 2018 r. nie zachodziły zmiany w składzie Zarządu Banku.
4. Na 31.12.2018r. Bank prowadził działalność za pośrednictwem 29 Oddziałów, 44 Filii i Punktów Obsługi Klienta. Siedziby tych placówek umiejscowione były w województwach: małopolskim, śląskim, świętokrzyskim, opolskim i podkarpackim. Przedmiotem działalności placówek bankowych były czynności operacyjne określone w Statucie Banku.
Centrala Banku w strukturze organizacyjnej pełniła funkcję jednostki nadzorującej, wspomagającej i kontrolnej w systemie scentralizowanym.
Placówki Bankowe nie sporządzały odrębnych sprawozdań finansowych.
5. Na 31.12.2018r. zespół pracowników stanowił 661 osób (w przeliczeniu na pełne etaty to 647), w tym 504 kobiety, co stanowiło 76% ogółu pracowników. W okresie sprawozdawczym stan zatrudnienia uległ zmniejszeniu o 6 pracowników. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowili 68%, a z policealnym i średnim 28% ogółu. Pracownicy w przedziale wiekowym do 30 lat stanowili 7% zatrudnionych, w przedziale od 30 do 50 lat 62%, w przedziale od 50 do 60 lat 23% oraz powyżej 60 lat 7%. W 2018 roku zatrudniono 78 pracowników, rozwiązano stosunek pracy z 80 osobami. Pracownicy Banku korzystali z różnych świadczeń w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W roku sprawozdawczym przeznaczono na ten cel 984 tys. zł.

Rozdział II. Cele działalności

Misje i cele strategiczne Krakowskiego Banku Spółdzielczego określone były w Strategii zarządzania Banku na lata 2018 – 2022.

Krakowski Bank Spółdzielczy działając na rynku usług finansowych w sposób profesjonalny, kompleksowy i bezpieczny wykorzystując posiadane zasoby oraz znajomość lokalnego terenu oferował klientom detalicznym oraz MŚP najwyższej jakości usługi spełniające ich potrzeby. Powyższe działania przyczyniły się do rozwoju lokalnych środowisk. Bank działa zgodnie z ogólną doktryną „Jesteśmy blisko Ciebie”.

Dalszy rozwój wymaga realizacji następujących priorytetów:

- Spełnianie wymogów KNF w zakresie:
 - współczynników kapitałowych (realizacja na bieżąco),
 - wymogów ostrożnościowych, w tym w obszarze płynności i dźwigni finansowej (realizacja na bieżąco).
- Wymiany głównego systemu bankowego.
- Istotnego wzrostu rentowności i efektywności działania.
- Doskonalenia zarządzania ryzykiem kredytowym.

Rozdział III. Ryzyko działalności

1. Rodzaje ryzyka na jakie narażony jest Bank.

Bank w ramach oceny procesu szacowania adekwatności kapitałowej określił mapę ryzyk występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk. Zasady pomiaru istotności ryzyk wraz z zasadami wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego dla wszystkich ryzyk zidentyfikowanych w działalności Banku zostały określone w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Krakowskiego Banku Spółdzielczego”.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności w Banku występowały następujące rodzaje ryzyk:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko koncentracji kredytowej, instrumentów finansowych oraz zaangażowań kapitałowych,
- 3) ryzyko rezydualne,
- 4) ryzyko operacyjne (w tym ryzyko prawne i ryzyko IT),
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko stopy procentowej,
- 7) ryzyko walutowe,
- 8) ryzyko braku zgodności,
- 9) ryzyko biznesowe,
- 10) ryzyko strategiczne,
- 11) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 12) ryzyko niewypłacalności,
- 13) ryzyko reputacji,
- 14) ryzyko modeli,
- 15) ryzyko bancassurance.

2. Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka regulowała „Strategia zarządzania ryzykami w Krakowskim Banku Spółdzielczym”, która określała:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) zasady polityki Banku w zakresie ryzyka,
- 3) organizację i strukturę zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem.

Szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego określały odnoszące się do nich, obowiązujące w Banku regulacje i dokumenty wewnętrzne, w szczególności polityki, instrukcje, procedury i plany.

Konkretyzację zasad, w tym zasad wyznaczenia akceptowalnego poziomu ryzyka, zawierały polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Na podstawie strategii i polityk opracowywane były instrukcje w zakresie zarządzania ryzykami, które Bank uzna za istotne w swojej działalności oraz wyznaczone były limity wewnętrzne zatwierdzone przez Zarząd Banku. Limity wewnętrzne ograniczające ryzyko były dostosowane do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko.

Instrukcje wewnętrzne odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, kontroli, monitorowania i raportowania poszczególnych ryzyk, postępowania w przypadku przekroczenia limitów, a także wykonywania testów warunków skrajnych.

3. **Proces zarządzania ryzykiem** w Banku obejmował następujące działania:

- 1) identyfikację ryzyka (poprzez gromadzenie, aktualizację, przechowywanie danych, generowanie raportów dotyczących ryzyka, analizy oraz ocenę czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych),
- 2) pomiar ryzyka,
- 3) limitowanie ryzyka,
- 4) monitorowanie ryzyka,
- 5) kontrolowanie ryzyka,
- 6) raportowanie ryzyka,
- 7) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko,
- 8) wykonywanie testów warunków skrajnych.

4. **Istotność poszczególnych ryzyk** wyznaczono zgodnie z postanowieniami „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w KBS” w oparciu o aktualny profil danego ryzyka ustalony na podstawie wyników pomiaru.

Za ryzyka istotne w Banku uznano ryzyka Filaru I (kredytowe, operacyjne, walutowe) oraz inne ryzyka uwzględnione w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Krakowskiego Banku Spółdzielczego” w przypadku których pomiar (wykonywany według kryteriów ilościowych lub jakościowych) wykazuje potencjalny i znaczący wpływ na wynik finansowy, fundusze Banku albo Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na ich pokrycie.

5. **Zadania związane z zarządzaniem ryzykiem w Banku obejmowały:**

- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi.
- 6) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
- 7) Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
- 8) Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

- 9) Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Za realizację zadań priorytetowych w ramach zarządzania ryzykiem odpowiedzialny był Zarząd oraz wyznaczone przez Zarząd, komórki organizacyjne Banku.

Do priorytetowych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należało:

- 1) doskonalenie metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 2) optymalizacja systemu informacji zarządczej,
- 3) wdrożenie przepisów wynikających z Rozporządzenia CRR, w tym aktualizacja pisemnych procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem,
- 4) wdrażanie postanowień Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego,
- 5) wdrożenie zmian w systemach informatycznych, w celu ich dostosowania do zaktualizowanych procedur, o których mowa w pkt. 3),
- 6) podział zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku, zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej z której to ryzyko wynika,
- 7) doskonalenie systemu kontroli wewnętrznej.

5. Bank w swojej działalności kierował się przy podejmowaniu ryzyka następującymi priorytetami:

- 1) dostosowanie skali prowadzonej działalności do wielkości funduszy własnych Banku co gwarantować będzie przestrzeganie współczynników kapitałowych na poziomach zapewniających spełnianie tzw. wymogu połączonego bufora,
- 2) osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie zapewniającym kontynuację rozwoju Banku,
- 3) tworzenie rezerw celowych adekwatnych do poziomu ryzyka kredytowego,
- 4) zachowanie norm płynności,
- 5) ograniczanie ryzyka stopy procentowej,
- 6) ograniczanie ryzyka walutowego,
- 7) ograniczanie ryzyka operacyjnego,
- 8) nie angażowanie się Banku w transakcje, które spowodowałyby powstanie portfela handlowego w myśl zapisów Uchwały KNF,
- 9) współpraca na rynku finansowym głównie ze znanymi dotychczas kontrahentami.

6. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczyły następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) **Rada Nadzorcza** sprawowała nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz oceniała jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdzała akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) Banku określony w Politykach zarządzania poszczególnymi ryzykami. Nadzorowała przestrzeganie w Banku strategii zarządzania bankiem, strategii zarządzania ryzykami, polityk, procedur i planów. Rada nadzorcza sprawowała nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku.
- 2) **Komitet Audytu** wspierał działania Rady Nadzorczej Banku w celu prawidłowego i skutecznego wykonywania nadzoru nad stosowaniem przez Bank zasad sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej, systemów zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego oraz współpracował z biegłym rewidentem Banku.

Do zadań Komitetu w zakresie systemu zarządzania ryzykiem należało w szczególności: monitorowanie skuteczności systemów zarządzania ryzykiem, analizowanie okresowo przekazywanych informacji zarządczych w zakresie systemów zarządzania ryzykiem, wydawanie opinii co do adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

- 3) **Zarząd Banku** odpowiadał za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykami, w tym projekcję, wprowadzał oraz zapewniał: działanie systemu zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej, szacowaniem kapitału wewnętrznego, utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny, dokonywał przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego. Wydawał zalecenia po audytach wewnętrznych oraz śledził status ich realizacji

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku brała czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w Rozporządzeniu CRR (oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach tych organów).

- 4) **Wiceprezes Zarządu Pionu Ryzyka** nadzorował zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, nadzorował bezpośrednio działalność komórek organizacyjnych wykonujących zarządzanie ryzykami istotnymi, niezależnie od zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej banku, dostarczał kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka, umożliwiających Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku zrozumienie profilu ryzyka oraz odpowiadał za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka.
- 5) **Biuro Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym** odpowiadało za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Biuro zarządzało ryzykami: płynności i finansowania, stopy procentowej, walutowym, operacyjnym, biznesowym i strategicznym; wykonywało testy warunków skrajnych w zakresie tych ryzyk; monitorowało przyjęty poziom apetytu na ryzyko oraz wskaźniki ryzyka i limity; sygnalizowało Zarządowi Banku przypadki przekroczeń oraz wyjaśniało przyczyny powodujące przekroczenia. Biuro oceniało ryzyko operacyjne w zakresie usług zleczanych podmiotom zewnętrznym na zasadzie outsourcingu. Do zadań Biura należało opracowywanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykami (w tym propozycji limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko) pozostającymi w administracji Biura oraz Strategii zarządzania ryzykami, a także ich weryfikację.
- 6) **Biuro Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Kapitałowym** odpowiadało za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Biuro zarządzało ryzykami: kredytowym (w tym ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie), koncentracji kredytowej, koncentracji zaangażowań kapitałowych, rezydującym, nadmiernej dźwigni finansowej, niewypłacalności, dokonywało oceny adekwatności kapitałowej.
W zakresie administrowanych ryzyk Biuro monitorowało przyjęty poziom apetytu na ryzyko oraz wskaźniki ryzyka i limity, sygnalizowało Zarządowi Banku przypadki

przekroczeń oraz wyjaśniało przyczyny powodujące przekroczenia. Biuro wykonywało testy warunków skrajnych w zakresie ryzyk którymi zarządzało oraz dokonywało podsumowań testów tzw. analizę scenariuszową. Do zadań Biura należało opracowywanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykami (w tym propozycji limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko) pozostającymi w administracji Biura oraz przeprowadzało ocenę adekwatności kapitałowej, a także ich weryfikacje.

Biuro Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym oraz Biuro Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Kapitałowym uczestniczyły w opracowywaniu i aktualizacji Planu naprawy, wykonując czynności wynikające z Planu naprawy, a także z „Instrukcji monitorowania wskaźników Planu naprawy w KBS”, oceniając ryzyka przy wdrażaniu nowych produktów bankowych oraz ich monitorowaniu, opiniując planowane inwestycje kapitałowe.

Pozostałe komórki organizacyjne uczestniczyły w procesie zarządzania ryzykami, ich szczegółowe zadania realizowane były w zależności od rodzaju ryzyka wynikającego z regulacji Banku z zakresu zarządzania poszczególnymi ryzykami i oceny adekwatności kapitałowej.

7. System kontroli w ramach zarządzania ryzykiem

System kontroli wewnętrznej w ramach systemu zarządzania ryzykami funkcjonował zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Rozdział IV. Wyniki działalności i sytuacja finansowa

1. Podstawowe cele działalności na rok sprawozdawczy zostały określone między innymi w Planie finansowym Krakowskiego Banku Spółdzielczego na 2018r.

Syntetyczna realizacja zadań ekonomiczno-finansowych określonych w powyższym Planie prezentuje się następująco:

- wypracowano zysk brutto w wysokości 11 279 tys. zł, tj. niżej od zaplanowanego o 1 715 tys. zł,
- podatek dochodowy wyniósł 5 386 tys. zł, tj. wyżej o 1 486 tys. zł od zaplanowanego,
- zysk netto osiągnął poziom 5 893 tys. zł, tj. niżej o 3 207 tys. zł od planowanego,
- zobowiązania wobec sektora niefinansowego i budżetowego osiągnęły stan 2 689 533 tys. zł, tj. 102% wartości planowanej,
- należności od sektora niefinansowego i budżetowego osiągnęły wartość 1 412 941 tys. zł plan w tym zakresie wykonano w 90%,
- udział kredytów zagrożonych osiągnął poziom 13,7% i był niższy od zaplanowanego o 0,2%.

Osiągnięte wyniki za 2018r. oraz sytuację finansową Banku Zarząd uznał za umiarkowaną.

Równocześnie na dzień 31.12.2018r. odnotowano następujące wielkości:

- stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 0,19 %.

- koszty ogółem osiągnęły stan 148 938 tys. zł, przychody ogółem ukształtowały się na poziomie 160 217 tys. zł.
- 2. Nie stwierdzono zdarzeń, które istotnie wpływały na działalność, wyniki i sytuację Banku, co dotyczy również zdarzeń po zakończeniu roku obrachunkowego do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.
- 3. Istotne sprawy sporne oraz sprawy zbiorowe nie występowały.
- 4. Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art.141t ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. 1997 nr 140 poz. 939 z późn. zm.).
- 5. Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436).

Rozdział V. Perspektywy

1. Bank w 2019r dążył będzie do zwiększenia obliża kredytowego o 3%, co winno przełożyć się na wyższe zyski pomimo ograniczenia jakim są niskie stopy procentowe. Priorytetem w działalności kredytowej będzie sprzedaż produktów wysokomarżowych, co zwiększy przychody odsetkowe i prowizyjne. W tej grupie produktów główną rolę odgrywać będą małe, zdywersyfikowane kredyty gospodarcze dla firm mikro oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także kredyty detaliczne.
2. Konsekwentnie będziemy powiększać bazę swoich klientów.
3. W 2019r. KBS planuje zwiększyć stan depozytów klientów i sektora budżetowego o kolejne 3% w stosunku rocznym.
4. Planujemy, że Bank osiągnie zysk brutto wyższy niż w roku 2018 o około 0,6 mln zł.

Rozdział VI. Zasady ładu korporacyjnego

1. Bank wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wymagane przez Komisję Nadzoru Finansowego w dokumencie o nazwie „Polityka Ładu Korporacyjnego Krakowskiego Banku Spółdzielczego”, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza Banku.
Dokument ten stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami i klientami, organizację i funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.
2. „Polityka Ładu Korporacyjnego Krakowskiego Banku Spółdzielczego” jest udostępniona dla klientów Banku na jego stronie internetowej.

Kraków, 29 marca 2019r.